

о. Мирон Бендик, ректор ДДС

«Багато разів і багатьма способами Бог говорив колись до батьків наших через пророків. За останніх же цих днів Він говорив до нас через Сина» (Євр 1, 1-2). Через Сина Божого Він навчив нас говорити до Нього «Отче!» і відкрив, що ми – Його улюблені діти. Отець завжди промовляє до нас через Єдинородного Сина Своє Боже Слово, Котре, як і Його Син, єдине і неповторне. У цьому Слові Він повністю «висловився», відкрив Свій Отчий задум. Отець споконвіку родить Слово, Яким і через Якого «все сталося» – і на небі, і на землі. У певний момент історії це Слово Боже «сталося Тілом і поселилося між нами».

Те, що Отець промовляє «споконвіку», означає, що Він промовляє до кожного з нас іще перед тим, як ми здатні зауважити, «почути» Його Слово. Подібним чином промовляють наші земні батьки – вони ласкаво звертаються, співають колискових пісень, хоча дитина не промовляє, не говорить і взагалі «нічого не розуміє». Але саме завдяки спілкуванню батьків, яке спершу залишається неначе без відповіді, дитина вчиться спілкуватися. Бог Отець вчить нас спілкуватись і з Ним, і з нашими ближніми, вживаючи для цього, за словами святого Павла, «багатьох способів». Цими способами Він, Бог, сходить на наш, людський рівень сприймання. І тоді Його Слово лунає у словах людської мови, в обставинах життя кожного з нас, доходить до нас через інших людей. Як Боже Слово, воно лунає постійно і скероване до всіх і кожного, незалежно від культури, освіти, раси, релігії і національного походження. Це Боже Слово – як зерно, що потрапляє в ґрунт нашого земного життя, аби щедро зростити в нас життя вічне.

Позаяк кожна людина неповторна, то й Бог промовляє до неї неповторним способом. Для полегшення спілкування з Ним у відповідь Отець окреслив нам можливості, час і місце, в яких ми можемо зустріти Його, почути Його Слово, адекватно, в Дусі Святому зрозуміти Його, а відтак особисто відповісти. Подібно й діти, слухаючи своїх батьків, поступово й самі наслідують почуті звуки, об'єднують звуки в слова, а тоді, розуміючи значення слів, спілкуються з батьками.

Такою можливістю зустрічі з Богом, історичним «часом і місцем» спілкування з Ним є

свята Церква. В її середовищі зберігається і передається Боже Слово, звідти воно поширюється проповіддю до «народів». У Церкві Боже Слово істинно розуміється і тлумачиться завдяки Святому Духові – Духові істини. Він бо зійшов на Церкву в День П'ятдесятниці і відтоді постійно в ній перебуває.

Одним із найбільших скарбів, якими обдарував Бог людство, одним із окреслених Ним же способів спілкування з Ним є записане Слово Боже або Святе Письмо. Святі Отці ототожнювали оте Слово Боже з Сином Божим Ісусом Христом настільки, що незнання Святого Письма вважали незнанням Христа. В їхньому баченні Слово Боже – то не «воно» («щось» середнього роду чи якесь діло рук людських), а «Він» (Особа Божа). І як в Ісусі Христі Син Божий став людиною, так і у Святому Письмі Слово Боже «вплочується» в людські слова, надаючи їхній людській обмеженості і немочі Божої спасительної сили.

Коли ми вперше чуємо Боже Слово Святого Письма, чи то слухаючи його, чи читаючи його особисто, то спершу реагуємо на почуте, як малі діти. Для нас почуте чи перечитане – якісь людські історії чи «історія стародавнього світу», а чи «література народів світу». Поки що для нас це чисто людські слова, інформація про людей минулих епох. Ми ще не відчуваємо, яким чином слова Біблії пов'язані з нашим життям чи, тим більше, з Господом Богом. Малі діти також спочатку просто артикулюють почуті від батьків звуки, не усвідомлюючи роль тих звуків для спілкування.

Якщо в житті ми зростаємо не тільки літами, а й ласкою Божою, не лише слухаючи, а й «прислухаючись» до почутих слів, то відкриємо для себе, що багато епізодів Святого Письма прямо чи опосередковано пов'язані з сучасним нашим життям. Існує невидимий зв'язок між Святим Письмом і життям, що його раніше ми не зауважували. Записані в ньому слова несуть глибшу істину, яка виходить за межі історичної епохи, в яку вони вперше пролунали. Це означає, що ми починаємо вловлювати сенс не тільки окремих слів, а й цілих епізодів, подібно як сучасники Христа поступово відкривали сенс Його притч.

Ми у Святому Письмі, як і апостоли у Христі, відкриваємо не лише Його людську «природу», а й «щось більше». Неодноразово вражені почутим слухачі Христа ставили собі питання: «Хто це такий?» Подібно і ми, відкриваючи сенс слів, шукаємо Того, Хто вклав у слова цей сенс. Отоді ми від слів людських підіймаємося до Слова Божого – Того, Хто промовив до нас Божу істину в людський спосіб.

Коли ми сприймаємо Особу Божу у Святому Письмі, то чуємо й те, що Він промовляє особисто до нас. Не до когось стороннього або про щось нейтральне, а саме до нас і про нас. Так і діти з часом щораз краще розуміють слова батьків і стають здатними увійти у «розкіш людського спілкування».

Щодо спілкування з Господом Богом, то від зрозуміння Слова Божого починається наша відповідь віри. Саме вірою ми стаємо чутливі на Боже Слово в людських словах і нею ми здатні Його особисто сприймати. Віра також є «найкращою ріллею» для проростання в нас зерна Божого Слова. Проростаючи ж, це Слово має силу в корені преобразити все дотеперішнє життя, надати йому таких перспектив, які без нього ніколи б не з'явилися. Прийняте вірою, воно вносить у життя Царство Боже і прорив за межі тієї «буденності», в якій ми продовжуватимемо борстися доти, доки не впустимо Боже Слово в наші слова, помисли, вчинки. І тоді наберуть для нас змісту слова апостола про різні способи Божого діяння в людських долях. Як колись до отців, так тепер до мене промовив Господь. «Говори, Господи, Твій слуга слухає» (1Сам.3,9-10).

о. Мирон БЕНДИК. Слово Боже в Біблії // СЛОВО № 4 (68) 2016-2017